

ו', דְהוּה סָלִיק עַל כָּל אֲתוּוֹן, וְגַלְיָה לֹוֹן, כְּמָא דְאִיתְמַר. בְּגִין דְרִזָּא דָאָת  
ו' אִיקְרִי קוּל הַשׁוּפָר, וּבְגִין כְּדָ כְּתִיב רוּאִים. וְכַד שְׁמַעוּ לָא שְׁמַעוּ אֶלְא  
קוּל מִלּוּלָא חָדָא, דְכְּתִיב <sup>(דברים ד יב)</sup> קוּל דְבָרִים אַתֶּם שׁוֹמְעִים, הַהוּא קוּל  
דְאִיקְרִי דְבָרִים, דְהוּא הָהּ אָמַר מְלָה בְלַחֲדוּדֵי.

וְאִיךָ עַל גַּב דְכָל יִשְׂרָאֵל חֲמוּ יִקְרִיהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, לָא הוּוּ חֲמָאן,  
אֶלְא כְּמָאן דְחָמִי מְגוּ עֲשִׂישִׁיתָא, וְהוּוּ מְסַתְפָּלָן לְמַנְדַּע חֲכַמְתָּא בְּאִינוּן  
אֲתוּוֹן דְהוּוּ נַפְקִי. וְהוּוּ חֲמָאן נְהִירוּ דְנְהִיר מְגוּ נְהִירוּ אַחְרָא. וְעַל דָּא  
כְּתִיב, <sup>(שם ד טו)</sup> כִּי לֹא רָאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה.

אֲנָכִי רִזָּא דְזָכוּר, רִזָּא דְדְכוּרָא, דְבִטְשׁ וְאֲנְהִיר לְדְבוּר, וְנַפְקִי אֶלִין אֲתוּוֹן  
לְאֲתַעְטְרָא, וּבְאֶלִין אֲתוּוֹן הוּוּ חֲמָאן, וְהוּוּ שְׁמַעִין מְלָה דְאִיקְרִי אֲנָכִי,  
דְאִיהוּ אֲסַתְפְּלוּתָא הוּוּ חֲמָאן מְנַיְהוּ. שְׁמִיעָה דְתִיבּוּתָא דִילְהוּן, הוּוּ  
שְׁמַעִין.

דְכְּתִיב קוּל דְבָרִים אַתֶּם שׁוֹמְעִים. הוּא שְׁמִיעָה, לְמַעַבְד דְבָרִים, מְאִינוּן  
אֲתוּוֹן דְהוּוּ חֲמָאן. וְאִיךָ עַל גַּב דְקוּל דְבָרִים אִיהוּ, וְאִיהוּ הָהּ  
מְמַלֵּל, לָא הָהּ מְמַלֵּל אֶלְא מְלָה, דְאִינוּן אֲתוּוֹן, כְּמָא דְאִיתְמַר.  
אֲנָכִי הֲכָא אִיהוּ רִזָּא כְּלָל. וּפְרַט, יְהוּ"ה אֶלְהִיךָ. ה', רִזָּא דְזָכוּר. אֶלְהִיךָ,  
רִזָּא דְשְׁמוּר. וְעַל דָּא הֲכָא כְּלָל וּפְרַט, וְאוּרִייתָא בְרִזָּא דָּא מְתַעְטְרָא.  
בְּכָלֵל וּפְרַט, כְּלָלָא דְכָל אוּרִייתָא. וְכָל פְּקוּדֵי אוּרִייתָא. בְּגִין דְאִיהוּ כְּלָלָא  
דְזָכוּר וְשְׁמוּר כְּחָדָא.

כְּמָא דְאוּקִימְנָא בְּסַפְרָא דְשַׁלְמָה, בְּגִילּוּפָא דְעִיטוּרָא דְאֲתוּוֹן. אֲנָכִי: א"י  
דְכַר. נ"כ נוֹקְבָא. וְשְׁפִיר אִיהוּ, וְהָכִי קָאָמַר, אֲנִי דְכַר וְנוֹקְבָא כְּחָדָא,  
דְהָא נו"ן כְּפּוּפָה אִיהִי נוֹקְבָא בְּכָל אֲתַר. אוּף הֲכָא אֲנָכִי כְּלָא כְּחָדָא.  
אֲמַאי נְקֻט אֲנָכִי, וְלֹא אֲנִי. אֶלְא נ"כ תְּרִי נוֹקְבֵי אִינוּן, וְתַנִּינוּן, כְּגוּוּנָא  
דְשְׁכִינָה לְתַתָּא, אוּף הָכִי שְׁכִינָה לְעֵילָא. וְכָלָא אֲשַׁתְּכַח בְּמַלְת  
אֲנָכִי, בְּחִיבוּרָא חָדָא. אֲנָכִי כְּלָלָא דְזָכוּר, רִזָּא דְכָל מְהִימְנוּתָא, כְּלָלָא  
דְעֵילָא וְתַתָּא. יו"ד: לְעֵילָא לְעֵילָא, רֵאשִׁיתָא דְכָל מְהִימְנוּתָא. נ"כ: תְּרִין  
נוֹקְבֵי, עֵילָאָה וְתַתָּאָה, תְּרִין עֲלָמִין עֵילָא וְתַתָּא. א: רִזָּא דְקוּ אֲמַצְעִיתָא,  
דְנִטִּיל מִכָּל סְטְרִין, מְעֵילָא וּמְסַטְרוּי. וְעַל דָּא הֲכָא אֲשַׁתְּכַח כָּל רִזָּא  
דְמְהִימְנוּתָא.

וּבְגִין דְהֲכָא תְלִיא כְּלָא, בְּחִיבוּרָא חָדָא, בְּכָלֵלָא חָדָא, שְׁאִרֵי בְהִאי מְלָה,  
לְאַעְטְרָא רִזָּא דְאוּרִייתָא בְּמְלָה דָּא אֲנָכִי, כְּלָלָא דְכְּלָא. ה' אֶלְהִיךָ,  
פְּרָטָא דְכְּלָא, שְׁמָא שְׁלִים, דְאֲתַגְלִיף עֲלֵיהוּ דִישְׂרָאֵל תְּדִיר.

תָּא חֲזִי <sup>(בראשית ב ד)</sup> ה' אֱלֹהִים, שֵׁם מְלָא, עַל עוֹלָם מְלָא. דְקִימָא אִיהוּ

בְּלַחְדוּדֵי, וְאַתְעֵטִיר בְּגוּיָהּ. בְּגִין דְּלֹא אֶשְׁתַּכַּח בְּהוּא (דף מט ע"א) זִמְנָא  
עָמָא וְלִישָׁן, עַל מַה דְּאַתְעֵטִיר. וּבְגִין כֶּף הָוָה מִתְעֵטֵר בְּגוּיָהּ, וְאַקְרִי ה'  
אֱלֹהִים.

בִּיּוֹן דְּאַתּוּ יִשְׂרָאֵל, וְקִיִּימוּ עַל טוֹרָא דְּסִינֵי, וְקִבִּילוּ אוֹרֵייתָא, כְּדִין אֶתְעֵטֵר  
שָׁמָּא שְׁלִים עֲלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְאַיְקָרִי אֱלֹהֵיךָ. וְכַד אָמַר מֹשֶׁה (דברים ו'  
ו') אֱלֹהֵינוּ, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׁבַחָא דִּישְׂרָאֵל, וְעַמִּיָּה אֶהְרֵן בְּהֵנָּא רַבָּא, וּבְנוֹי  
דְּמֹשֶׁה מְסֻטְרָא אוֹחְרָא. בִּיהּ הָוָה מִתְעֵטֵר שָׁמָּא שְׁלִים יְתִיר מִישְׂרָאֵל,  
וְעַל דָּא הָוָה אָמַר ה' אֱלֹהֵינוּ.

וְעַם כֹּל דָּא אַכְלִיל עַמִּיָּה לְכָל יִשְׂרָאֵל, דְּלֹא כְּתִיב ה' אֱלֹהִים, אֲלֵא ה'  
אֱלֹהֵינוּ, כֹּלָּא כְּחֻדָּא, לְאַתְעֵטְרָא עֲלֵייהוּ. וְעַל דָּא אֶתְעֵטְרֵן יִשְׂרָאֵל  
עַל טוֹרָא דְּסִינֵי, לְמַהוּי שָׁמָּא שְׁלִים מִתְעֵטְרָא עֲלֵייהוּ כְּחֻדָּא, דְּהָא מְקַדְּמַת  
דְּנָא לֹא אַקְרִי ה' אֱלֹהֵיךָ, אֲלֵא ה' אֱלֹהִים.

בִּיּוֹן דְּקִבִּילוּ יִשְׂרָאֵל אוֹרֵייתָא, ם סְתִימָא דִּהְוָה אֶסְתִּים בְּגוּיָהּ, בְּהֵיָא  
שְׁעֵתָא אֶתְפַּתַּח, וְאַתְמַשְׁךָ לְאַנְהָרָא לְתַתָּא, וְלֹאֶתְעֵטְרָא עֲלֵייהוּ  
דִּישְׂרָאֵל. וּמִן אוֹת ם אֶתְפַּתַּח וְאַתְמַשְׁךָ לְאַנְהָרָא לְתַתָּא, וְאַתְעֵבִיד ך'.

וְעַל דָּא תְּגִינֵן בְּרֻזָּא דְּאַתּוּוֹן, שִׁיעוּרָא דְּאַת ך', כְּשִׁיעוּרָא דְּסְתִימוּ דְּם'  
סְתִימָא. וּמְשִׁיכוּ דְּאַת נו"ן לְתַתָּא, כְּשִׁיעוּרָא דְּכַפְלֵתָא דְּנו"ן כְּפּוּפָה.  
דְּהָא כֹּלָּא בְּרֻזָּא חֻדָּא. וְכֹלָּא הָוָה נְפִיק מֵהוּא קוּל דְּבָרִים דְּקֶאֱמְרֵן,  
דְּכְתִיב וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאַמּוֹר.

#### סְתִי תוֹרָה

וְתַלְתָּ דְּלֹא עֲבָרִין, הָאִי אִיהוּ בְּאַת פ' וְאַת א', וְכֹלָּא פ"א בְּאַשְׁלָמוּתִיהּ.  
אַת ר' לִית בִּיהּ כֹּלָּל.

שְׁעָרֵי אוּכְמִין, תְּלִיין וְלֹא שְׁעִיעֵן. דָּא אִיהוּ בַר נֶשׁ דְּשְׁתִּיק תְּדִיר. אַבְל  
כְּפִיקָא אִיהוּ, מְאַרִי דְּלִישָׁנָא בִּישָׁא, מְלוּי בְּרוּגְזָא, פּוּם מְמַלְל  
רְבִרְבֵן, אַצְלַח וְלֹא אַצְלַח, מְאַרִי קֶטְטָא בְּבִיתִיהּ, לֹא חֵיִישׁ לִיקְרָא דְּבַר  
נֶשׁ, חַד בְּפּוּמִיָּה וְחַד בְּלַבִּיָּה, הַפְּכַפְּךָ בְּלִישְׁנֵיָהּ, גְּבִינִין דִּילִיָּה סוּמְקִין  
זְעִיר.

וְאִי קְמִיטָא תַּחוּת עֵינֵיָהּ רַב, וְאַזִּיל עַד חוּטְמָא מְסֻטְרָא יְמִינָא, וְתִרִין  
תַּחוּתִיהּ, חַד מְנִיָּהּ זְעִיר מְאוּחְרָא, דָּא שְׁכִיב בְּגֵדָה מִיּוּמִין זְעִירִין,  
וְחוּבִיָּה רְשִׁים בִּיהּ רְשִׁימִין אֲלִין.

בֵּין כְּתַפּוּי אִית לִיהּ רוּשְׁם חַד, וְאַרְבַּע שְׁעָרִין בִּיהּ, חַד מְנִיָּהּ בְּאַמְצְעִיתָא  
רַב וְתַלִּי, וְתַלְת אַחְרָנִין זְעִירִין. וְעַד לֹא הָוָה עֲבִירָה דָּא, הוּוּ תַלְת

זְעִירִין, וְחֵד דְּאַתְרָשֶׁם בֵּיה דְקִיק וְזַעִיר מְכַלְהוּ. הַהוּא רוּשְׁם הָהוּ בֵּיה  
מְקַדְמַת דְּנָא אוּכְמ, וְאַיְנוּן שְׁעָרִין חִוּרִין כְּלָהוּ. הַשְׁתָּא לָאו הָכִי, אֶלְא  
רוּשְׁם אוּכְמ, וְחֵד סוּמְקָא כְּרִשִׁמוּ דְטוּלְפָחָא בְּאַמְצָעִיתָא. וְהוּא שְׁעָרָא  
דְאַתְרָבִי בֵּין אַחְרָנִין, רִישִׁיָּה סוּמְקָא, וְדַא שְׁתָּאֵר חִוּר. אִי תָב בְּתִיּוּבְתָא,  
תְּשַׁכַּח בְּעִינִיָּה יְמִינָא חֵד חִוּרָא, חִוּר גּוּ הַהוּא אוּכְמָא.

בְּמַצְחִיָּה תְּלַת שְׂרֻטוּטִין עֶבְרִין, וְתָרִין דְלָא עֶבְרִין. הַהוּא רוּשְׁם אוּכְמ,  
וְסַחְרָנִיָּה חוּטָא סוּמְקָא, וּבְגוּ הַהוּא חוּטָא, חֵד שְׁעָרָא דְקִיק זַעִיר,  
וְתַלְת שְׁעָרִין בְּאַמְצָעִיתָא, כְּלָהוּ כְּחֵדָא. זַעִירָא יַחְפֵּם בְּאוּרִייתָא, יוּלִיף,  
וְלָא יַצְלַח בְּעוּבְדוּי.

וְאִי יְרוּקָא דְעִינָא לָא אַצְטַבַּע כָּל כְּפָה, וְעִינֵי אַכְמִין, וְחֵד חוּטָא סוּמְקָא  
זַעִיר, אַעְבַּר בֵּין אִינּוּן גְּוּוּנִין. כְּדִין אִיהוּ בְּאֵת פ' בְּשְׁלִימוּ, וּבְאֵת ר'  
בְּלַחֲדוּי.

בְּמַצְחִיָּה תְּשַׁכַּח שִׁית שְׂרֻטוּטִין, תְּלַת עֶבְרִין, וְתַלְת לָא עֶבְרִין. שְׁעָרִיָּה  
תְּקִיף וְלָא כָּל כְּפָה, תְּלִי וְלָא תְּלִי. הַאי אִיהוּ בְּשְׁלִימוּ לְכָל פֶּר  
נֶשׁ. קַמְצָן אִיהוּ, לִית בֵּיה חִידוּ, וְאַפִּילוּ בְּחֻדָּה לָא אַתְחִזִּי. בְּדוּוּנָא אַתְחִזִּי.  
אַטִּים אוּדְנִיָּה שְׂמַא לִיָּה. בְּשִׁינוּי אִית תְּלַת רַבְרַבִּין מְלַעֲלָא, וְיַהֲבִין לוּן  
דוּכְתָא אִינּוּן דְלַתְתָּא, מְהִימְנָא אִיהוּ וְלָא כָּל כְּפָה.

אַנְפּוּי אַרִיכִין, וְלָא שְׁפִירִין, קְלִיָּה כְּאִיתְתָּא, וּמְלוּי כְּאִיתְתָּא, מְקַנַּח פּוּמִיָּה  
בְּמְלוּי, אַפְתַּח אַצְבָּעָן דִּידוּי בְּמִלּוּלִיָּה. כַּד אָזַל, אַקְדִּים לִיָּה  
בְּלִיתָא דְפֶרְסָאִי, דְלָא יַחֻב בְּר נֶשׁ לְגַבִּיָּה, עֲלִיָּה כְּתִיב, (דְּבָרִים סד ד) כִּי תוֹעֲבָה  
הִיא לְפָנַי ה'.

עִינִין יְרוּקִין, וְאַלִּין סִימְנִין בֵּיה, וְאַנְפּוּי אַרִיכִין שְׁפִירָן, שְׁעָרוּי אוּכְמִין  
וּמְרִיטִין מְלַעֲלָא בְּרִישִׁיָּה. רִישִׁיָּה רַב, כַּד אָזַל כְּפִיף רִישִׁיָּה, קְרִינִין  
דְעִינֵי כְּקַדְמָאָה, עֲלִיָּה כְּתִיב (מְשָׁלִי א טו) מְנַע רַגְלֶךָ מִנְתִּיבְתֶם.

עִינִין רַבְרַבִּין וִירוּקִין, דָּא אִיהוּ בְּתָרִין אַתּוּון, ר' פ"א, חֵד יַחֲדָא, וְחֵד  
בְּשְׁלִימוּ. בְּמַצְחֵי שְׂרֻטוּטָא חֵדָא, דְאַזִּיל וְעַבְר מְסֻטֵר לְסֻטֵר, וְתַלְת  
אַחְרָנִין אִית דְלָא עֶבְרִין. מַצְחִיָּה רַב. קְרִינִין דְעַל עִינֵי לָאו רַבְרַבִּין.  
בְּדִיקָנִיָּה שְׁעָרָא טְפִי. דָּא בְּאַנְפּוּי שְׁפִירָן סוּמְקָא, שְׁעָרִיָּה שְׁעִיעַ וְלָא כָּל  
כְּפָה. דְחִיל חֲטָאָה אִיהוּ, רַחִים אוּרִייתָא אִיהוּ, רַחִים לְאַיְנוּן דְמִשְׁתַּדְלִין  
בָּה, חֲדִי בְּכָלָא, עֶבֶד טִיבוּ לְכָלָא, כְּדִיבָא לְתוֹעֲלָתִיָּה, מְהִימְנָא אִיהוּ לְרִזִּין  
דְאוּרִייתָא, טַב אִיהוּ לְמַלִּין דְעֲלָמָא, מֵאן דְאַשְׁתַּתֵּף בְּהִדְיָה לָא אַצְלַח,  
לָא אִיהוּ, וְלָא אַחְרָא. אַצְלַח אִיהוּ בְּלַחֲדוּהִי, דְהָא אֵת ר' גְּרִים.

פְּגִים אִיהוּ בְּרִישִׁיָּה לְעִילָא, רִשִׁמָא דְחֵד מְכַתְּשָׁא דְהוּה לִיָּה תְּמָן, דְעַבְד